

На основу члана 119. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр.88/17, 27/18, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23) (даље: Закон) и члана 129 став 1. тачка 1. Статута Основне школе „Лазар Саватић“ бр дел.бр.285 од 10.04.2024.год (у даљем тексту: Школа), Школски одбор на седници одржаној дана 10.04.2024..године, донео је:

**ПРАВИЛНИК
О ВАСПИТНОЈ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ
ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
ОШ“ЛАЗАР САВАТИЋ“**

**I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

Овим правилником (у даљем тексту: Правилник) у Основној школи “Лазар Саватић“ (у даљем тексту: Школа), уређују се обавезе ученика и њихова одговорност за повреду обавеза и дужности ученика, њихова одговорност за причињену штету, покретање и вођење васпитно – дисциплинског поступка, изрицање мера за учињене повреде обавеза ученика и друга питања везана за дисциплинску и материјалну одговорност ученика.

Члан 2.

Уписом у Школу ученик преузима права и обавезе у чијем остваривању не сме да угрожава друге.

Ученици су међусобно и лично одговорни за савесно извршавање дужности и обавеза ученика.

**II
ПРАВА УЧЕНИКА**

Члан 3.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима,/Законом и посебним законима, а Школа је дужна да обезбеди њихово остваривање а нарочито право на:

1. квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 7. и 8. Закона;
2. уважавање личности;
3. подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
4. заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
5. благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
6. информације о правима и обавезама;
7. учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом и посебним законима;
8. слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање Ученичког парламента;
9. јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;

10. покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из овог члана, тач. 1.-9., нису остварена;
11. заштиту и правично поступање Школе према ученику;
12. друга права у области образовања и васпитања, у складу са посебним законом.

III ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 4.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Ученик има обавезу да:

1. редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
2. поштује Правила понашања у школи, одлуке директора и органа Школе;
3. ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених Школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
4. не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
5. поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
6. чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
7. стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
8. да се стара о личној уредности и пристојном изгледу;
9. доноси уџбенике, прибор, опрему и друга средства неопходна за рад на часовима;
10. да се не понаша недолично према наставницима и другим радницима Школе, ученицима и родитељима ученика у Школи и ван ње;
11. уредно обавештава родитеље или другог законског заступника о свом учењу и владању, оценама, порукама одељењског старешине и других наставника;
12. извршава послове које му даје одељењски старешина, наставници и органи Школе.

Сви ученици имају обавезу да поштују Правила понашања које Школа прописује.

Родитељ или други законски заступник ученика, дужан је да у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом, правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Родитељ, односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

IV ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА И ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

Члан 5.

Са учеником који врши повреду Правила понашања или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања .

Члан 6.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђене овим Правилником, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из чл 110-112. Закона.

Ученику може да се изрекне **васпитна мера** за лакшу повреду обавеза ученика у складу са овим Правилником, а **васпитно-дисциплинска мера** за тежу повреду обавеза ученика и за повреду забране из чл. 110-112 прописане Законом.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 7.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене Статутом школе.

Ученик има обавезу да се примерно понаша.

Под повредом правила понашања које се квалификују као лакша повреда радне обавезе ученика подразумева се:

- 1) неоправдано изостајање из Школе до 25 часова;
- 2) ометање рада наставника и ученика у току часа (непоштовање правила понашања на часу која је поставио наставник, причање без дозволе упркос опомени наставника);
- 3) недолучно понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленима у Школи, школском дворишту и другим наставним и ваннаставним активностима (псовање, добацавање, злонамерно етикетирање);
- 4) учестало изазивање нереди у просторијама Школе и школском дворишту, за време трајања, пре и после наставе (гурање клупа, лупање столицама, трчање кроз ходник, лупање вратима, остављање отпадака по учионици и у клупама); конзумирање хране и пића на часу; седење и лежање по поду и по степеницама
- 5) непоштовање одлука надлежних органа Школе (наредбе и обавештења у вези радне суботе, културних и ваннаставних активности);
- 6) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење поруке одељењског старешине, других наставника и стручних сарадника (не показује ђачку књижицу идр. родитељу или другом законском заступнику);
- 7) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи, шарање по зиду и по школском намештају;
- 8) оштећење или уништавање личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
- 9) неоправдано кашњење на први час редовне наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 3 пута у току класификационог периода;
- 10) неоправдано кашњење на часове / од другог до седмог часа/ више од 3 пута у току квалификационог периода;
- 11) нарушавање естетског изгледа Школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница, зелених површина, писање по зидовима и слично);
- 12) раније напуштање часа и других активности у Школи без претходног одобрења наставника;
- 13) злоупотребљавање лекарског уверења тј. оправдање;
- 14) небрига о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 15) ометање рада у свом или другом одељењу, за време трајања наставе, испита као и другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних и других активности;

- 16) долажење у Школу и на друга места на којима Школа организује и спроводи образовно-васпитни процес неприкладно одевен за наменске активности;
 - истицање специфичном и неконвенционалном гардеробом, панталонама „са отворима“, тј. исцепаном гардеробом, мајицама без рукава, кратким панталонама (изнад колена) – „шортсевима“ и/ли хеланкама, ношење прекратких сукњи/краћих од 15 цм изнад колена ; ношење папуча и сандала на штикле; ношење капа, качкета и капуљача у свим школским просторијама / гардеробом са неприхватљивим обележјима субкултурних група или са навијачким и политичким обележјима, гардеробом која обнавља стомак и друге делове тела, мајицама без рукава (голих рамена), изражено деколтираном гардеробом, шминком и упадљивим накитом (великим минђушама, огрлицама, прстењем, наруквицама, пирсингом, тетоважама), лакираним ноктима, дугим неподрезаним ноктима, екстравагантним фризурама , неуредним фризурама, неочешљани и офарбани.; коришћење шминке и сл.
- 17) невођење рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми;
- 18) употреба мобилног телефона , МП4 и других средстава комуникације којима се ремети рад на часу, у сврху фотографисања, снимања, играња видео игрица и претраживање интернета, коришћење електронских уређаја за слушање музике на часу.
- 19) задржавање у ходницима Школе за време часа као и у другим просторијама школе, прављење буке;
- 20) улажење у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 21) улазак ученика на главни улаз Школе;
- 22) неизвршавање дужности редара које обухватају: припрему средстава и услова за наставу, обавештавање наставника о одсуству ученика, чување предмета, књига и прибора ученика, старање о хигијени учионице, пријављивање оштећења школске, личне имовине и пријављивање уочених недостатака пре почетка наставе одељењском старешини или дежурном наставнику,
- 23) одбијање примене мере заштите и безбедности ученика у Школи, на екскурзији, наставе у природи или ваннаставним активностима ван Школе;
- 24) непридржавање Правила понашања ученика у Школи, на екскурзији, настави у природи или ваннаставним активностима ван Школе;
- 25) недолажење на часове додатне и допунске наставе;
- 26) одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно-васпитног рада у Школи и ван ње;
- 27) преправка, преписивање од других ученика или дописивање података у документа која не потпадају под јавне исправе (контролни задаци, писмени задаци и др.);
- 28) коришћење електронских медија и друштвених мрежа на начин којим се вређају и омаловажавају други ученици и запослени у школи;
- 29) напоштовање правила која наставник одреди за часове свог наставног предмета и у кабинетима;
- 30) непоштовање правила која важе за кориснике школске библиотеке
- 31) угрожавање безбедности или личног достојанства посетилаца школе или пролазника поред школске зграде и у дворишту школе,
- 32) ремећење реда и мира при уласку у школу,
- 33) повреда специфичних правила понашања у лабораторији, специјализованим кабинетима, библиотеци, трпезарији, мултимедијалном центру, свечаној и физкултурној сали у складу са члановима 22-27 Правилника о правилима понашања ученика, запослених школе и родитеља односно других законских заступника.
- 34) понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан
- 35) насилно понашање са другог нивоа када појачан васпитни рад није делотворан
- 36) злоупотреба коришћења мобилног телефона или другог електронског уређаја али не у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања

(коришћење супротно Правилнику о употреби мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства).

Уколико ученик на часу користи мобилни телефон / таблет дужност наставника је да ученика подсети на забрану употребе мобилног телефона / таблета у школи и да о томе у електронском дневнику остави белешку.

Одељењски старешина дужан је да реагује уколико се забрана коришћења мобилног телефона / таблета не поштује и понавља више од два пута.

Ако ученик одбије да поступи по налогу наставника, упућује се у психолошко-педагошку службу школе и позива се његов родитељ.

Дужност сваког наставника је да забележи кашњење ученика на наставу а одељењски старешина је дужан да свако неоправдано кашњење евидентира као неоправдани изостанак.

Дужност сваког наставника је да забележи неприкладно одевање ученика а одељењски старешина је дужан да ову повреду правила понашања евидентира као опомену у складу са Правилником о дисциплинској одговорности ученика.

У изузетним случајевима ученик који је екстремно непримерено одевен, упућује се код педагога/психолога, о чему ће одмах бити обавештени родитељи, односно други законски заступници.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 8.

За лакшу повреду обавезе ученика изричу се следеће **васпитне мере на основу изјашњавања наставника који остварује наставу у одељењу ученика**.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Васпитне мере могу да се изрекну ако је школа претходно предузела све активности везане за појачан васпитни рад према ученику.

- 1) **ОПОМЕНА**
- 2) **УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ**
- 3) **УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА.**

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 9.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом.

За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање дргом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа.
- 5) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
- 9) учестало чињење лакших обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 83. став 1. Закона ради корекције понашања ученика.

За повреду из става 2. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је **поступност** у изрицању мера.

Члан 10.

За **тежу повреду** обавезе ученика и повреду забрана, ученику се изриче **васпитно-дисциплинска мера**:

- 1) **УКОР ДИРЕКТОРА**
- 2) **УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА**
- 3) **ПРЕМЕСТАЈ УЧЕНИКА У ДРУГУ ОСНОВНУ ШКОЛУ**

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка у коме је утврђена одговорност ученика и мера утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени Тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из члана 110-112 Закона на крају другог полугодишта када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Члан 11.

Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Забрана дискриминације

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторскопоступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши и пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним,

односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Члан 12.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Повреде забране, из става 1. овог члана, које запослени учини према другом запосленом у Школи, уређују се законом.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Члан 13.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику; ученика према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; ученика према другом ученику, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

V

ВАСПИТНО ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 14.

За учињену тежу повреду обавеза ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од **5 радних дана од дана сазнања**, а за учињену **повреду забране** из члана 12-14 овог Правилника закључком покреће поступак одмах а најкасније **у року од два дана од дана сазнања**, о чему одмах, а најкасније наредног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 1 овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика / поседовање, подстрекавање, помагање, давање дргом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа; уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице, директор закључком покреће васпитно дисциплински поступак **одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања**, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

Поступак се води применом правила општег управног поступка и овог Правилника а окончава се након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно, у случају теже повреде обавеза ученика- поседовање, подстрекавање, помагање, давање дргом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа; уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак се окончава доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

Члан 15.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика поседовање, подстрекавање, помагање, давање дргом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа; уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице и повреду забране, ученик може бити **удаљен из непосредног образовно-васпитног рада** који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада најкраће 5 радних дана а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе након процене Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са Протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из претходног става.

Школа је дужна да о удаљењу ученику обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

На решење о удаљењу ученика, ученик, његов родитељ, односно други законски заступник нема право жалбе, али има право на судску заштиту у равном спору.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице.

Члан 16.

Предлог за покретање васпитно – дисциплинског поступка подноси одељењски старешина.

Право на подношење предлога имају и наставник, стручни сарадник и остали запослени као и родитељи односно други законски заступници, о чему се обавештава и одељењски старешина.

Предлог за покретање дисциплинског поступка подноси се директору Школе и треба да садржи: име и презиме ученика, одељење и разред, опис теже повреде обавеза ученика односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Уколико је предлог за покретање дисциплинског поступка против ученика по оцени директора Школе оправдан, директор Школе доноси **Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка.**

Закључак садржи податке о ученику против кога треба да се покрене поступак,(име и презиме ученика, одељење и разред) опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе, назначење члана посебног закона или другог акта којим је утврђено да учињено дело представља тежу повреду или повреду забране, датум, време и место одржавања усмене расправе.

Закључак треба да садржи и обавезу да се ученик саслуша у присуству родитеља, односно другог законског заступника, да се тражи писана изјава, извођење других доказа.

Поступак води директор Школе уз обавезно присуство одељењског старешине стручних сарадника (педагога или психолога), члана Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 17.

Закључак из члана 17. Правилника доставља се ученику тј. родитељу односно другом законском заступнику ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима односно одговарајућем Тиму, сведоцима и другим лицима чија изјава може помоћи у утврђивању чињеничког стања.

Позив за присуство усменој расправи, саслушање и давање писане изјаве, Школа доставља ученику тј. родитељу односно другом законском заступнику, сведоцима и другим лицима чија изјава може помоћи у утврђивању чињеничког стања.

Писмено обавештење-позив доставља се ученику тј. родитељу односно другом законском заступнику, сведоцима и другим лицима у поступку утврђивања чињеничког стања, препоручено поштом или преко запослених у школи који обављају курирске послове, најкасније **три радна дана** пре дана одређеног за усмену расправу и саслушања ученика.

Члан 18.

Усмену расправу ради утврђивања чињеничног стања води директор Школе.

Током саслушања води се записник који садржи: податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место, и начин извршења (на почетку расправе чита се Закључак о покретању поступка), све битне радње у току усмене расправе, податке о присутним лицима, разлог одржавања усмене расправе, изјаве, доказе који су прикупљени и прилажу уз записник, утврђену одговорност за учињену тежу повреду обавезе или забране, постојање отежавајућих или олакшавајућих околности.

Саставни део записника чине писане изјаве ученика, родитеља односно другог законског заступника, других учесника у поступку као и писмени извештај-службена белешка стручних сарадника Школе о ученику и самом догађају који је окарактерисан као тежа повреда обавеза ученика односно повреда забране.

Малолетни ученик саслушава се у присуству родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Након прикупљених свих релевантних доказа (прикупљених писаних изјава ученика и запослених, тачне евиденције неоправданих изостанака и сл.), ученик који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 12. 13. и 14. Правилника, даје усмену изјаву обавезно у присуству родитеља, читају се изјаве сведока, и он о тим изјавама треба да се изјасни, а ако је то неопходно и да се суочи са сведоцима.

Записник се на крају саслушања чита присутнима, уколико имају примедбе оне се не уносе у записник и исти се након тога потписује.

Странке не морају да потпишу записник уколико неће, што се уноси у записник.

Члан 19.

У поступку утврђивања одговорности ученика потребно је водити рачуна о разлозима који искључују постојање повреде обавезе или повреде забране као што су: радња извршена у нужној одбрани или крајњој нужди као и о разлозима који искључују кривицу (урачунљивост, постојање принуде, постојање стварне заблуде код ученика).

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 20.

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 21.

Васпитно - дисциплински поступак **окончава се решењем директора.**

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавеза и забрана ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Наведено решење доставља се ученику тј. родитељу, односно другом законском заступнику ученика у писменој форми, у року од 8 дана од дана доношења.

ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД, ДРУШТВЕНО КОРИСТАН РАД

Члан 22.

Школа у оквиру појачаног васпитног рада са учеником реализује обавезу **обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада**, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе под надзором наставника, уз учешће родитеља, директора, односно стручног сарадника или ван просторија школе у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим релевантним установама /институцијама.

Активности друштвено корисног рада могу се остваривати и организовати и у другој установи самостално или уз подршку вршњака, запослених у установи, директора, родитеља и др.

Препоручено трајање активности је од 30 до 60 минута до 4 пута недељно током 4 недеље.

У ситуацији **повреда забране или теже повреде обавеза ученика**, када се разрађује план појачаног васпитног рада за ученике, тим за заштиту у сарадњи са родитељима одређује активности друштвено корисног рада за ученике.

У ситуацији **лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршњачког насиља** када се планирају активности појачаног васпитног рада за ученике, одељењски старешина у сарадњи са родитељима одређује активности друштвено корисног рада.

Динамика остваривања активности одређује се у складу са карактеристикама активности и планом појачаног васпитног рада.

Активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада изричу се упоредо са активностима појачаног васпитног рада.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прописује министар Правилником о обављању друштвено-корисног односно хуманитарног рада.

АКТИВНОСТИ ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ РАДА КОЈЕ ЗАПОСЛЕНИ У УСТАНОВАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА МОГУ ДА ПЛАНИРАЈУ И РЕАЛИЗУЈУ У СКЛАДУ СА ГОДИШЊИМ ПЛАНОМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА КАО И У ОКВИРУ ПОЈАЧАНОГ ВАСПИТНОГ РАДА

Члан 23.

- организовање хуманитарних акција за осетљиве групе (представа, концерти, манифестација, изложба, прикупљање прилога, играчака и донирање, хуманитарни базари, спортске манифестације и сл.);
- организовање хуманитарних акција за животиње (акције храњења и удомљавања напуштених животиња, прикупљање прилога, волонтирање у азилу за животиње, организовање манифестација, базара и сл.);
- посете установама социјалне и здравствене заштите и другим установама које се баве хуманитарним радом (домови за децу без родитељског старања, домови за стара лица, дневни боравци за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом и сл.) у циљу реализације хуманитарних акција или друштвене активности;

- организовање еколошких акција, акција заштите животне средине и животиња, акција рециклаже у установи и у сарадњи са локалном заједницом или релевантним институцијама, организацијама, обуке и предавања на тему екологије, заштите животне средине и примарне рециклаже ради подизања еколошке свести;
- уређење простора око школе или у локалној заједници – паркова, спортских терена, дворишта школе;
- организовање тематских трибина, предавања, округлих столова, радионица на различите теме
- (превенције насиља, ментално здравље младих, здрави стилови живота, полно преносиве болести, психоактивне ступстанце, заштита од непожељне трудноће, сексуално васпитање, пандемијске болести значај хигијене и сл.);
- активно укључивање ученика у ученичке организације и тимове (ученички парламент, вршњачки тим, тим за медијацију и сл.);
- формирање ученичких клубова који би се бавили волонтерским активностима у оквиру школе (међувршњачком подршком, књижевни клубови и др.);
- укључивање ученика у различите пројектне/истраживачке активности школе (припрема простора, материјала, промотивног материјала, реализација активности, презентација и сл.);
- укључивање ученика у организованим активностима школе – вршњачку подршку за учење, у оквиру додатне и допунске наставе, припреме за завршни испит, подршку ученицима у учењу, подршка у продуженом боравку;
- укључивање ученика у организацији и реализацији различитих активности школе у циљу превенције насиља и дискриминације (предавања, радионице, Форум театар, Жива библиотека и др.);
- креирање плана активности поводом обележавања значајних дана/датума током школске године (Међународни дан толеранције, Међународни дан заштите од насиља, Светски дан менталног здравља, Дечја недеља , Међународни дан деце, Међународни дан особа са инвалидитетом и сл.);
- укључивање ученика у рад ученичке задруге, уколико је установа основала исту;
- продужетак обавезе редара;
- писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе;
- осмишљавање, израда и уређивање паноа на одређену тему;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, продуженог боравка, трпезарије, свечане сале; помоћ у размештању клупа, одржавању простора и др.);
- помоћ у продуженом боравку (нпр. у изради домаћих задатака, у организовању слободних активности, у уређењу простора у боравку и др.);
- помоћ дежурном наставнику за време одмора;
- помоћ стручном сараднику (нпр. у припреми радионице, остваривању радионице, припреми предавања/материјала за остваривање предавања - нпр. дељење материјала, техничка подршка приликом презентације, предавања, радионице и др.);
- помоћ у обављању административних послова (нпр. ковертирање, прекуцавање текстова и др.);

- помоћ школским тимовима (нпр. брига о безбедности млађих ученика уз присуство учитеља/наставника; припрема презентације, радионице, предавања и остваривање предавања/радионице у одељењу и др.);
- организовање посебне хуманитарне акције;
- учествовање у организацији предавања које остварују спољни сарадници (МУП, Црвени крст, итд.);
- припрема презентације, предавања, радионице за ученике школе и остваривање у одељењима;
- помоћ у трпезарији и упознавање са заштитом на раду за занимања људи/запослених (сервирка и др.);
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.);
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;
- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником;
- припрема/организовање представе, презентација видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повредом обавезе;
- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и др.
- укључивање у припрему материјала и израду летописа школе, школског часописа и сл.;
- приказ о значају важности евиденције и јавних исправа у одељењима или на састанку ученичког парламента;
- приказ историјских догађаја у којима је уништавана значајна документација; израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, продуженог боравка, трпезарије, свечане сале и сл; помоћ у размештању клупа; помоћ у одржавању простора и др.);
- помоћ домару и помоћно-техничком особљу у техничком одржавању школе (чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, трибина, одржавање спортских терена и др.);
- помоћ у изради брошуре/флајера (нпр. "Петарде нису играчке" и дистрибуција по одељењима, разредима и др., интернет дистрибуција и др.); припрема материјала за рад у вези са темом која је повезана са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, односно усвоји;
- учествовање у предавањима/трибинама које остварују стручњаци из одговарајућих области;
- одлазак у ватрогасну бригаду/ватрогасни дом и информисање о превенцији кроз сарадњу са родитељима;
- истраживање, помоћ одељенском старешини, односно наставнику у прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему;
- помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на тему у вези са повредом;
- израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе;

- помоћ запосленима ангажованим на одржавању хигијене око сређивања просторија у школи и упознавање са овим занимањем, као и заштитом на раду за послове које обављају (нпр. одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.); помоћ тиму за заштиту од насиља у припреми и остваривању активности у вези са безбедношћу, у складу са узрастом и статусом ученика (брига о безбедности млађих ученика уз присуство наставника, припрема презентација, радионица, предавања, реализација предавања/радионица у одељењу и др.); израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему Заштита личних података на интернету;
- и друге активности друштвено корисног рада у смислу овог Правилника.

Евидентирање , праћење друштвено-корисног, односно хуманитарног рада и извештавање о његовим ефектима

Члан 24.

Евиденцију о току спровођења активности води одељењски старешина.

Одељењски старешина подноси извештај о ефектима друштвено-корисног, односно хуманитарног рада органима Школе зависно од тога која је васпитна или васпитно-дисциплинска мера изречена, и то за активности одређене уз:

- васпитне мере опомена и укор одељењског старешине - извештава се Одељењско веће;
- васпитну меру укор одељењског већа - извештава се Одељењско веће;
- васпитно-дисциплинску меру укор директора - извештава се директор школе;
- васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа - извештава се Наставничко веће.

Члан 25.

Одељенски старешина води евиденцију о току спровођења активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, тако што уноси следеће податке:

- Попуњава образац о току спровођења активности друштвено-корисног и хуманитарног рада
- Име и презиме ученика на кога се односе утврђене активности, као и име и презиме родитеља, односно законског заступника ученика
- Назив, место и време планираних активности
- Уписује датуме и временски период извршених активности од стране ученика,
- Констатује евентуално одбијање родитеља, односно законског заступника ученика да учествује у остваривању плана активности
- Констатује успешност или неуспешност спроведених активности друштвено-корисног и хуманитарног рада,
- Констатује датум сачињавања, односно предаје надлежном органу,

Члан 26.

Извештај о ефектима спроведених активности друштвено-корисног и хуманитарног рада који одељењски старешина доставља надлежном органу може бити сачињен на један од два могућа начина:

- Доставом извештаја који садржи констатацију успешно односно неуспешно спровођење активности друштвено-корисног и хуманитарног рада и разлоге за констатовање утврђеног стања.

VI ОЦЕНА ИЗ ВЛАДАЊА, СМАЊЕЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 27.

Владање ученика првог разреда основног образовања и васпитања оцењује се у току и на крају првог и другог полугодишта полугодшта се описном оценом која не утиче на општи успех ученика.

Закључна оцена из владања ученика из става 1. овог члана јесте: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће и не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају полугодишта и утиче на општи успеху

Ученик се оцењује најмање **два пута** у полугодишту из владања.

Оцена из владања ученика из става 3. овог члана јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Закључну оцену из владања утврђује Одељењско веће на образложени предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

За ученике којима је смањена оцена из владања због неоправданог изостајања са часова и других облика образовно-васпитног рада, иста се може поправити ако ученик након смањења оцене не начини више ниједан неоправдани изостанак.

Оцена из владања у току школске године је и појединачна оцена дата на основу изречене васпитне и васпитно дисциплинске мере.

Члан 28.

На смањење оцене из владања ученика примењиваће се одредбе Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, које су на снази у моменту примене, донетог од стране надлежног Министарства .

За лакшу повреду обавезе ученика изричу се следеће **васпитне мере**.

- 1) ОПОМЕНА
- 2) УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ
- 3) УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА

Опомена одељењског старешине изриче се за:

- Лакше повреде обавеза,
- Неоправдано изостајање са часова наставе у току школске године од 6 до 7 часова

Опомена се изриче пред одељењском заједницом и евидентира и у педагошкој документацији у писаној форми са потписом одељењског старешине и оверава печатом школе.

За опомену одељењског старешине ученику се не смањује се оцена из владања.

Оцена из владања смањује се због изречених следећих васпитних и васпитно-дисциплинских мере.

За васпитне мере:

1. **Укор одељењског старешине** за
 - лакшу повреду обавеза ученика,
 - поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником за коју је изречена мера опомена одељењског старешине,
 - неоправдано изостајање са часова наставе од 8 до 14 часова у току школске године смањује се закључна оцена из владања на
 - врло добро /4/ за ученике од 2. до 8 разреда
 - углавном извршава обавезе у школи и има најчешће коректан однос према ученицима, наставницима и осталим запосленима у школи, школској имовини и имовини других лица, заштити и очувању животне средине– за ученике 1. разреда

2. **Укор Одељењског већа** за
 - лакшу повреду обавеза,
 - лакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика
 - за неоправдано изостајање са часова наставе од 15-25 часова, смањује се закључна оцена из владања на
 - добро /3/ за ученике од 2. до 8. разреда
 - делимично извршава обавезе у школи и понекад се непримерено понаша однос према ученицима, наставницима и осталим запосленима у школи, школској имовини и имовини других лица, заштити и очувању животне средине – за ученике 1. разреда

Укор одељењског већа изриче Одељењско веће на предлог одељењског старешине, изречена мера се уноси у педагошку документацији у писаној форми са потписом одељењског старешине и оверава печатом школе.

За васпитно – дисциплинске мере :

1. **Укор директора** за
 - тежу повреду обавеза ученика,
 - за повреду забрана утврђених Законом,
 - неоправдано изостајање са часова наставе од 26 до 31 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране одељењског старешине, смањује се закључна оцена из владања на
 - задовољавајуће /2/ за ученике од 2. до 8. разреда
 - углавном не извршава обавезе и има непримерен однос према ученицима, наставницима и осталим запосленима у школи, школској имовини и имовини других лица, заштити и очувању животне средине – за ученике 1. разреда

2. **Укор Наставничког већа** за
 - тежу повреду обавеза ученика,
 - поновљену тежу повреду обавеза ученика у случају када је већ изречен Укор директора,
 - повреду забрана, утврђених Законом,
 - неоправдано изостајање са наставе од 32 и више часова у току школске године од чега више од 20 часова након писменог обавештавања родитеља односно другог законског заступника од стране одељењског старешине смањује се оцена из владања на
 - незадовољавајуће /1/ за ученике од 2. до 8. разреда

- не извршава обавезе у школи и најчешће има непримерен однос према ученицима, наставницима и осталим запосленима у школи, школској имовини и имовини других лица, заштити и очувању животне средине – за ученике 1. разреда
Укор Наставничког већа доноси се већином гласова од укупног броја чланова Наставничког већа.

3. **Премештај ученика** изриче се за

- **повреду забрана**

ученицима од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештење родитеља односно другог законског заступника, смањује се закључна оцена из владања на **незадовољавајуће /1/ за ученике од 5. до 8. разреда.**

За тежу повреду обавеза ученика

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање дргом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;

- уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице, ученику се **ИЗУЗЕТНО МОЖЕ** изрећи васпитно дисциплинска мера – **премештај у другу основну школу.**

Наставничко веће доноси одлуку о премештају ученика у другу основну школу већином гласова од укупног броја чланова.

На основу одлуке Наставничког већа, директор школе доноси Решење о премештају ученика.

У интересу ученика, одељењско веће, на предлог стручне службе, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника, може донети одлуку да ученика премести из једног одељење у друго одељење у оквиру Школе.

VII ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 29.

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, има право да поднесе жалбу Школском одбору у року од **осам дана** од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења.

Решавајући по жалби Школски одбор може:

1. **Закључком да одбаци жалбу** ако је недопуштена, неблагоприятна или изјављена од неовлашћеног лица.
2. **Решењем одбије жалбу као неосновану**, ако утврди да је поступак доношења решења правилно спроведен, односно у складу са законом.
3. **Решењем поништи првостепено решење** и врати предмет првостепеном органу на поновни поступак, ако утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, или је дошло до грешке у поступку која је утицала на изреку решења, или је изрека нејасна и противречна образложењу.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 30.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

VIII

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 31.

Ученик, његов родитељ или законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор Закључком, а води трочлана комисија коју формира директор чији су чланови одељењски старешина, стручни сарадници, дипломирани економиста и која одређује постојање штете, висину, околности под којима је настала и ко је проузроковао.

Висина штете утврђује се на основу књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

За штету одговара и ученик који је помагао или подстрекавао.

Директор, након спроведеног поступка, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете, начину надокнаде и року за накнаду штете.

Школа ће штету од ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника, надокнадити мирним путем односно споразумно ако је то могуће.

Ако ученик, односно родитељ или други законски заступник, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно законског заступника материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ односно законски заступник може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

IX

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о изменама и допунама Правилника о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика школе бр 850 од 08.12.2024. године.

Члан 33.

Овај Правилник је објављен на огласној табли школе 11.04.2024.год. а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Правилник је заведен под деловодним бројем 286 од 10.04.2024. год.

Председник Школског одбора

Матија Карахасан